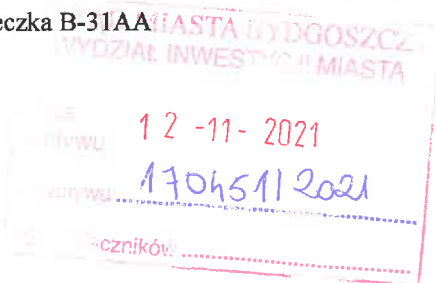

WUOZ.DB.WZN.ZZ.5183.1.15.2021.GN.JF.TZ.

Teczka B-31AA

POLECONY

Urząd Miasta Bydgoszczy
Wydział Inwestycji Miasta
ul. Grudziądzka 9-15
85-130 Bydgoszcz

Dotyczy: wytycznych konserwatorskich w celu sporządzenia materiałów do konkursu architektoniczno-urbanistycznego rewitalizacji Skweru Podporucznika Leszka Białego w Bydgoszczy.

Do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu, Delegatura w Bydgoszczy, w dniu 03 listopada 2021 r. wpłynęło pismo z Wydziału Inwestycji Miasta - Urzędu Miasta Bydgoszczy, znak: WIM-I.7010.66.2021.AŁ., z dnia 02 listopada 2021 r., w sprawie przekazania wytycznych konserwatorskich w celu sporządzenia materiałów do konkursu architektoniczno-urbanistycznego w zakresie rewitalizacji Skweru Podporucznika Leszka Białego w Bydgoszczy.

W odpowiedzi na powyższe pismo, WUOZ.DB informuje, iż przedmiotowy teren zlokalizowany jest w centrum miasta, między ulicami: Stanisława Staszica, Władysława Reymonta, Jana Kasprowicza i ks. Ryszarda Markwarta. Skwer Podporucznika Leszka Białego w Bydgoszczy ujęty jest w wojewódzkiej ewidencji zabytków, jako układ urbanistyczny. Ponadto leży w strefie ochrony konserwatorskiej i w strefie ochrony archeologicznej - stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, tym samym podlega ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2021, poz. 710 ze zm.). Działania w zakresie zieleni i archeologii wymagają uzgodnienia z Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, a Prezydentem Miasta Bydgoszczy, w sprawie powierzenia niektórych spraw z zakresu właściwości Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Miastu Bydgoszcz.

Skwer Podporucznika Leszka Białego jest jednym z terenów zieleni utworzonych na podstawie Generalnego Planu Zabudowy Miasta Bydgoszczy, opartego na koncepcji Miasta-Ogrodu, sporządzonego przez Hermanna Josepha Stübena, w latach 1912-1915. Wchodzi w skład kompleksu terenów zieleni towarzyszących osiedlu Sielanka. Zgodnie z Generalnym Planem głównym terenem zieleni dla tego osiedla był skwer im. Mariana Turwida. Jego naroża były zamknięte innymi terenami zieleni w tym: skwerem Mikołaja Kopernika i Skwerem Podporucznika Leszka Białego. Ten ostatni został wytyczony już w 1910 r. i zajmował powierzchnię 1 ha. Nasadzenia roślinne zostały wykonane wówczas tylko w zachodniej części skweru. Posadzono tam dęby, kasztanowce, klony, lipy drobnolistne i lipy srebrzyste. Całkowicie został zagospodarowany dopiero w 1925 r. Nowe nasadzenia wykonano na poboczach, a zastosowane gatunki nawiązywały do istniejących drzew. Posadzono także krzewy, a w części środkowej wiele gatunków bylin. W latach 30-tych XX w., skwer częściowo zmienił funkcję, a jego powierzchnia uległa zmniejszeniu do 0,14 ha. W centralnej części skweru umiejscowiony jest monumentalny Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego, wykonany w 1967 r., na podstawie projektu Stanisława Lejkowskiego.

W nawiązaniu do powyższych informacji, WUOZ.DB, przekazuje następujące wytyczne konserwatorskie, w celu sporządzenia materiałów do konkursu rewitalizacji skweru:

- wskazane uwzględnienie historycznego aspektu terenu powstałego na bazie idei Miasta-Ogrodu,
- umieszczenie elementów edukacyjnych z informacjami i fotografiami dotyczącymi historycznego zagospodarowania terenu,
- zachowanie i rewitalizacja układu drzew i krzewy z historycznych nasadzeń,
- ograniczenie usuwania starodrzewu do niezbędnego minimum, jedynie ze względów fitosanitarnych,
- zastąpienie usuniętych egzemplarzy drzewami z gat. jak usunięte, w miejscach po usuniętych drzewach, odpowiednio wyrośniętych,

- dopuszczalne przemieszczenie drzew i krzewów z nasadzeń wtórnych,
- wykonanie nowych nasadzeń roślinnych z gatunków zgodnych z czasem powstania obiektu, najlepiej rodzimych, dopasowanych dla siedliska i odpornych na warunki miejskie, łatwych w pielęgnacji, dekoracyjnych w aspekcie 4 pór roku, stanowiących także pokarm i schronienie dla drobnej fauny,
- uwzględnienie historycznego przebiegu układu komunikacji wewnętrznej placu i dostosowanie go do aktualnych potrzeb,
- zastosowanie w ciągach komunikacyjnych, nawierzchni odpowiadających historycznym przesłankom, przepuszczalnych, łatwych w przemieszczaniu się osób z ograniczeniami ruchowymi, wózków dziecięcych i pieszych oraz rowerów, hulajnóg, wrotek, a także odpowiednich dla sprzętu i pojazdów do obsługi i konserwacji obiektu – np. nawierzchnie mineralne, elementy z płyt granitowych i kostki granitowej,
- zastosowanie małej architektury nawiązującej do stylu z epoki, z materiałów naturalnych, w kolorach wpisujących się w otaczającą zieleni,
- dopuszcza się zastosowanie różnorodnych materiałów, w poszczególnych strefach funkcjonalno-przestrzennych, z uwagi na potrzebę dostosowania miejsca do współczesnych potrzeb społecznych,
- wyklucza się możliwość lokalizacji wybiegu dla psów.

W zakresie ochrony archeologicznej wymagane jest zapewnienie przez inwestora nadzorów archeologicznych nad całością prac ziemnych i badań ratowniczych w obszarze nienaruszonych współcześnie obiektów i nawarstwień kulturowych oraz ręczne prowadzenie prac ziemnych w obszarze nienaruszonych współcześnie obiektów i nawarstwień kulturowych. Wymagane jest uzyskanie pozwolenia na prowadzenie prac archeologicznych od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W zakresie istniejącej zieleni wymagana jest pełna ochrona roślinności przeznaczonej do zachowania podczas prowadzenia prac budowlanych i robot ziemnych. Prace w zasięgu stref korzeniowych należy wykonywać ręcznie z uwzględnieniem wymagań branżowych przewidzianych do ochrony drzew i krzewów na placu budowy. Prace w zakresie zieleni należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 710 ze zm.)

Kierownik Delegatury
mgr Elżbieta Dygaszewicz

Otrzymują:

1. Adresat:
2. WUOZ.DB-a/a